

Owen Wilkes, friðargranskari:

Føroyar eru sjálvsagt eitt bumbumál

Oyggjarnar eru eitt týðandi lið í hernaðarskipanini hjá NATO

«Føroyar eru stutt sagt eitt týðandi lið í hernaðarskipanini hjá NATO og er sjálvandi eitt bumbumál í einum kríggi».

Hetta sigur friðargranskarin Owen Wilkes í eini samroðu í Inf., summariskoytinum hjá danska dagblaðnum Information.

Svenski landsrætturin dømði í síðstu viku Owen Wilkes eftir tí linari njósn-ingargreinini «ulovlig befatning med hemmelige oplysninger».

Dómurin er: seks mánaðar treyðaða fongsuls-revsing og harafturat skal Owen Wilkes, sum er new-zealandari, halda seg burtur úr Svøríki í 10 ár.

Owen Wilkes hevur starvast á friðarinstituttinum SIPRI í Svøríki í fleiri ár. Hann verður hildin fyri at vera ein hin fremsti friðargranskarin og hevur serliga vitan um radarskipanir elektroniska kommunikation.

Grundarlagið undir rættarsakini og dóminum er m.a. nøkur notat og tekningar, sum Owen Wilkes gjørdi á einum súklutúri á Gotlandi í august í fjør.

Hesi skjölini fann svenksa fregnartænastan SAPO undir eini húsransókn hjá Owen Wilkes. Eftir ransóknina hevur fregnartænastan tikið alt tilfari, Owen Wilkes hevði um Føroyar, Danmark og Grønland, men einki um Ísland.

Orsøkin til at Føroyar komu upp í rættarsakina er hon, at ein russari hevði verið í summarferiu og sæð radarskermarnar á Sornfelli.

Heimkomin til Danmarkar spurdi hann seg fyri millum fólk um tað, hann hevði sæð í Føroyum. Í hesum sambandi ringdi ein dani til Owen Wilkes og spurdi, um hann kundi hjálpa russaranum. Hesum noktaði Wilkes:

Jeg vil prinsipielt ikke hjælpe regeringer eller regeringsrepræsentanter. Wilkes greiðir viðari frá í samroðuni:

— Men NATO og det danske efterretningsvæsen er meget på mærkerne omkring Færøerne, fordi de har en så speciel status med selvstyre, og fordi Færøerne har tre meget vigtige militære NATO-installationer:

1) De har en radar, der er med i det store NADGE-system (NADGE er en kæde af 84 langt-rækkende radarer, der strækker sig gennem hele Vest-europa, red.).

2) Desuden er der en relæstation på øerne, der er et vigtigt led i den militære kommunikation mellem USA og Europa. Kæden kaldes «den europæiske ryggrad» og er sammen med satellitterne NATOs vigtigste kommunikationsmiddel.

3) Endelig er der på Færøerne en såkaldt «Loran C». Loran C er radionavigationen for atommissil-bevæbnede ubåde, og systemet er lige så vigtigt som selve missilerne.

Færøerne er kort sagt et vigtigt punkt i NATOs militære system og et oplagt bombemål i en krig.

Derfor er det klart, at det danske efterretningsvæsen bliver interesseret, når en russer begynder at stille spørgsmål om de antenner, han har set i sin «ferie». Men hvilken interesse har svenskerne i det?

Russarin var tann einasti eystureuropearin, sum varð nevndir undir rættarviðgerðini.

Owen Wilkes hevur hvorki verið í Føroyum ella í Grønlandi.

Dómurin í svenska landsrættinum er linari enn dómurin Owen Wilkes fekk í býrættinum í Stockholm fyrr í ár. Tá varð hann útvisur úr Svøríki fyri livstíð.

Sakin móti Wilkes hevur fingið nogva umróðu í Svøríki og byrjaði við stórum yvirskriftum: «Ny spion anholdt», men umróðan er farin at snúgvá seg meira um granskningar- og skrivi-frælsi.

Almenningurin hevur fingið sympati við Owen Wilkes. Hetta komst serliga av tí, at kendi professarin Gunnar Myrdal, sum var vitni, úttalaði seg til fyrimuns fyri Owen Wilkes:

«Der findes ikke så fandens mange hemmeligheder i Sverige. Men de svenske officerer er meget ivrige efter at skabe mystik omkring det, de laver. Det er vel for at kunne motivere deres krav om øgede bevillinger,» segði Gunnar Myrdal m.a.

Sakin hevur annars prógvað, at fregnartænastan í tí uttanveltaða Svøríki hevur tætt samarbeiði við fregnartænastuna í teimum báðum

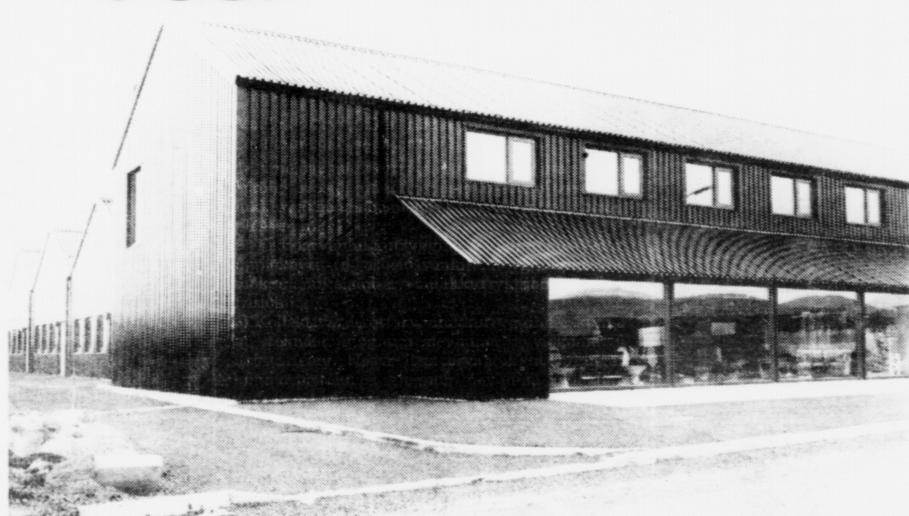
NATO-londunum Danmark og Noregi.

Owen Wilkes er sannførdur um, at tann danska fregnartænastan, PET, byrjaði alt málið, og at notatini frá súklutúrinum á Gotlandi aftaná visti seg at vera tað einasta tilfarið,

SAPO kundi brúka fyri at rættvisgera húsransóknina.

Tað lagna við øllum er, at tað, Owen Wilkes teknaði og skrivaði niður á Gotlandi, var sjónligt frá altfaravegi og frá eini fastlagdari súklurutu.

P/f Maria Poulsen í nýggj høli á Hálsi

Nýggi bygningurin hjá P/f Maria Poulsen

Í seinastu viku varð nýggi bygningurin hjá P/f Maria Poulsen í Havn tikin í brúk. Hetta er ein rættligasta stóru bygningur uppi á Hálsi.

P/f Maria Poulsen hevur síðani 1913 hildið til í tí

stóra handilsbygninginum í Tórsgøtu, har bæði handil og verkstaður húsast. Átlanin er ikki at steigja í Tórsgøtu fyri tað, at nýggi hús eru bygd á Hálsi. Handilin verður verandi í Tórsgøtu

og verður har eisini rúmligari, tí verkstaðurin verður tikin upp í handlin.

Niðan á Háls flytur so verkstaður umframt solan av stórri lutum til eitt nú

baðirúm o.a. Tað hevur kostað umleið 4 mill. kr. at byggja nýggju húsini. Tað fara at arbeiða 9 fólk uppi á Hálsi, meðan tey verða 5 í Tórsgøtu.